

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAIMINT NA HEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
EURÓPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

Plenáris ülés

EP-összefoglaló: 2007. január 15-18., Strasbourg

- Hans-Gert Pöttering az Európai Parlament új elnöke
- Az Európai Parlament új alelnökei
- Fazakas Szabolcsot kvestorrá választotta az EP
- Változik az Európai Parlament összetétele
- Merkel: technológia, tehetség, tolerancia
- Harmadik uniós vasúti csomag: mégsem lesz bel-földi piacnyitás a személyszállításban

Sajtószolgálat - Szerkesztő :

PERGER István

E-mail: sajto-HU@europarl.europa.eu

BXL: (32-2) 28 40924

STR: (33-3) 881 74845

Sajtószolgálat - Titkárság :

KOVÁCS Krisztina

E-mail: sajto-HU@europarl.europa.eu

FAXB: (32-2) 28 32417

FAXS: (33-3) 881 73796

Internet: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/tous_les_briefing/default/default_hu.htm

Főbb témák

Az Európai Parlament idei első plenáris ülését tartotta Strasbourgban január 15. és 18. között.

A képviselők az eddigi néppárti frakcióvezető, Hans-Gert Pöttering személyében megválasztották Josep Borrell utódát, így mostantól két és fél évig a német politikus az Európai Parlament elnöke. Az EP megválasztotta 14 új alelnökét és hat kvestorát is. Az utóbbiak közé tartozik a költségvetési ellenőrzési bizottság korábbi elnöke, Fazakas Szabolcs is.

A mostani volt az első olyan plenáris ülés, amelyen teljes jogú képviselőkként vehettek részt Románia (köztük három RMDSZ-es) és Bulgária küldöttei. Az EP létszáma 2009 végéig ideiglenesen, 732-ről 785-re emelkedett.

Az EU soros elnöki tisztét betöltő német kancellár, Angela Merkel szerdán reggel ismertette programját a képviselőkkel. Merkel az alkotmányozási folyamatot a következő EP-választásig, 2009-ig szeretné pozitív eredménnyel lezárni.

Az EP szavazott az ún. harmadik vasúti csomagról. Bár a parlamenti szakbizottság még olyan változatot fogadott el, amely a nemzetközi személyszállítás 2010-es liberalizálása mellett 2017-ig (illetve az új tagállamokban 2022-ig) a belföldi vonalakat is megnyitotta volna a verseny előtt, ehhez a plenáris voksoláson nem volt meg a minősített többség. Így ez lekerült a napirendről.

A képviselők jelentést fogadtak el a közúti biztonság javításáról és a nemek közötti egyenlőség ösztönzéséről is.

Tartalom

EP-összefoglaló: 2007. január 15-18., Strasbourg.....	1
Főbb témák.....	3
Tartalom.....	4
Intézmények.....	5
Hans-Gert Pöttering az Európai Parlament új elnöke.....	5
Az Európai Parlament új alelnökei.....	6
Fazakas Szabolcsot kvestorrá választotta az EP.....	7
Az EP két és fél évét értékelte a búcsúzó Josep Borrell házelnök.....	7
Bővítés.....	9
Változik az Európai Parlament összetétele.....	9
Intézmények.....	10
Merkel: technológia, tehetség, tolerancia.....	10
Közlekedés.....	14
Harmadik uniós vasúti csomag: mégsem lesz belföldi piacnyitás a személyszállításban.....	14
Évi 40 ezer halott az európai utakon.....	15
Intézmények.....	17
Az EP elítéli Líbiát a bolgár ápolónők halálos ítélete miatt.....	17
Róma II.: szerződésen kívüli kötelmi jogviszonyok.....	17
Biztonság és védelem.....	19
Továbbra is fenntartaná a fegyverembargót Kínával szemben az EP.....	19
A nők jogai/Esélyegyenlőség.....	20
Az EP-képviselők 30 százaléka nő.....	20
Az ülésszak napirendje.....	22
A parlamenti eljárások kódjai.....	23
Rövidítések.....	23
Képviselőcsoportok.....	23
Az Európai Parlament képviselőcsoportjai.....	24

Intézmények

Hans-Gert Pöttering az Európai Parlament új elnöke

450 szavazattal az első fordulóban az Európai Parlament új elnökévé választották a német, néppárti Hans-Gert Pötteringet kedden, Strasbourgban.

2007. január 16-án, Strasbourgban, titkos szavazáson választott magának új elnököt az Európai Parlament, miután letelt az előző házelnök, a spanyolországi, szocialista Josep Borrell két és fél éves mandátuma.

A 715 leadott szavazatból 26 volt érvénytelen. A 689 érvényes voks közül 450-et (65,31 százalék) nyert el a néppárti Hans-Gert Pöttering. (Az abszolút többséghez 345 szavazatra volt szükség.) A zöldpárti, olasz Monica Frassoni 145, Francis Wurtz (Egyesült Európai Baloldal/Északi Zöld Baloldal, francia) 48, Jens-Peter Bonde (Függetlenség/Demokrácia, dán) 46 voksot kapott.

Hans-Gert Pöttering

Hans-Gert Pöttering 1979 óta európai parlamenti képviselő, 1999 óta pedig az Európai Néppárt - Kereszténydemokraták képviselőcsoportot vezette az EP-ben.

A politikus 1945. szeptember 15-én született az alsószászországi Bersenbrückben. Jogot, politológiát, történelmet tanult a bonni és a genfi egyetemen, majd a genfi Institut des Hautes Etudes Internationales-ban és a New-York-i Columbia Egyetemen folytatott tanulmányokat. 1974-ben doktori címet szerzett, 1976 és 1979 között tudományos munkát végzett. 1990-ben ő lett az osnabrücki CDU körzeti elnöke, 1999-től a CDU szövetségi elnökségének és vezetőségének tagja. Szintén 1999-től az Európai Néppárt elnökhelyettese.

„Európa a polgárok Európája”

Még a voksolás előtt Pöttering azt mondta, amióta az Európai Parlamentben dolgozik, mindig is kiemelten foglalkozott a strukturálisan elmaradt régiók felemelésével. A politikus emlékeztetett az EP biztonsági és lesterelési albizottságában végzett munkára, és az amszterdami szerződés parlamenti előkészítésére. Pöttering azt mondta, elejétől fogva annak a híve volt, hogy a közép-európai országok teljes jogú tagjai legyenek az uniónak.

„Európa legyen a polgárok Európája!” - mondta a politikus, aki elnökként jobb együttműködésre törekedne a nemzeti parlamentekkel. Hozzátette, az EU-nak szüksége van a reformokra, de közben nem szabad szem elől tévesztenie értékeit sem. Pöttering kiemelten foglalkozna a kultúrák közötti párbeszéddel, az arab, az iszlám világgal és az emberi jogok védelmével. „Guantánamo nem összeegyeztethető értékeinkkel” - mondta a szavazást megelőzően felszólalásában a politikus.

„Emberi méltóság, jogállamiság, szolidaritás”

Megválasztása után, immár az Európai Parlament elnökeként Pöttering azt mondta, „az emberi méltóság és a jogállamiság tisztelete és az európai népek közötti szolidaritás” elveit fogja követni. A politikus szerint „csak közösen tudjuk érdekeinket és értékeinket megvédeni a világban”. Az új házelnök hozzátette: politikai hovatartozástól függetlenül egy szorosabban együttműködő Európai Unió építése a képviselők célja.

„Minden erőmmel Európa polgárait, az európai demokráciát és parlamentarizmust akarom szolgálni” - fogalmazott Pöttering. A politikus azt mondta, elfogulatlan, tárgyilagos elnök kíván lenni, és reméli, őt is így fogják majd megítélni.

Hans-Gert Pöttering február 13-án mutatja be elnöki programját az Európai Parlamentben.

Képviselőcsoportok

A választás után a frakciók köszöntötték az új elnököt. Josep **Daul** (francia) a 277 néppárti képviselő nevében üdvözölte az új elnök megválasztását. A frakcióvezető (ezen a poszton Pöttering utóda) azt mondta, Európa hálás azért a munkáért, amelyet Pöttering a kontinens újraegyesítése érdekében végzett.

A szocialista frakcióvezető, Martin **Schulz** (német) azt mondta, reméli, hogy „közös sikerre juttatjuk az európai egyesítés ügyét”. Schulz emlékeztetett arra, hogy Pöttering édesapja a második világháború legvégén veszítette életét, és ez is ösztönözte a politikust, hogy Európa újraegyesítéséért küzdjön. Graham **Watson** (liberális, brit) emlékeztetett arra, hogy a liberális képviselőcsoport ellenezte, „ahogy a néppártiak és a szocialisták »felosztották« a parlamentet” a ciklus elején, de most sok képviselőtársa Pötteringre szavazott. (Sem a szocialista, sem a liberális frakció nem állított jelöltet a mostani elnökválasztáson - a szerk.)

Cristiana **Musccardini** (Nemzetek Európájáért Unió, olasz) azt mondta, az EP-nek képesnek kell lennie arra, hogy reagáljon a világot érintő legfontosabb kihívásokra. Daniel **Cohn-Bendit** (zöldpárti, német) szerint biztosítani kell, hogy az EP adminisztrációja független legyen, ne politikai irányítással működjön. Szerinte egyértelmű döntést kell hozni a strasbourgi székhely kérdéséről, aztán le kell zárni a vitát. Még a jelöltek kortesbeszédei során a szintén zöldpárti Monica **Frassoni** azt mondta, az EP-nek fel kell emelnie a szavát a világban történő emberjog-sértések ellen.

Az Egyesült Európai Baloldal frakciója nevében Francis **Wurtz** gratulált. Ő délelőtt, még elnökjelöltként azt mondta, az általa vázolt program a liberális Európa alternatívája. Szerinte véget kell vetni annak, hogy az európai országok „lefelé lícitálnak” a szociális vívmányok kapcsán. Wurtz öt dimenzió köré csoportosítaná az unió politikáját, ezek a szociális, a környezetvédelmi, a szolidaritási, a demokratikus, illetve globális dimenziók.

Jens-Peter **Bonde** (Függetlenség/Demokrácia, dán) szerint biztosítani kell az EP politikailag semleges igazgatását. Reggeli jelölti beszédében Bonde úgy vélte, jobban figyelembe kell venni az EP-ben a kisebbségi véleményt, át kell gondolni az alkotmányozás kérdését, és be kell szüntetni a strasbourgi ülésezést.

Az Identitás, Hagyomány, Szuverenitás csoport nevében a Bruno **Gollnisch** (francia), a függetlenektől pedig Irena **Belohorská** (szlovák) szólalt fel. Az előbbi többek között beszéd tartási lehetőséget adna a korelnőknek (most az olasz, szocialista Giovanni **Berlinguer** töltötte be ezt a posztot), utóbbi pedig fontosnak tartotta az új tagállamok egyenjogúságának biztosítását.

Gratulált az új házelnöknek José **Barroso**, az Európai Bizottság elnöke is, aki kikezdhethetlen személyiségnek nevezte Pötteringet. Barroso szólott arról, hogy a bővítések után 27 tagúvá vált unióban biztosítani kell, hogy ne legyenek első és másodosztályú államok, első és másodosztályú polgárok.

Az Európai Parlament új alelnökei

Az új elnök után új alelnökeket is megválasztotta az Európai Parlament kedden.

Az alelnökök helyettesítik az Európai Parlament elnökét.

Emellett az elnökkel együtt tagjai az EP elnökségének. Az elnökség az Európai Parlament szabályszerű működéséért felelős szerv. Hatáskörébe tartozik az EP előzetes költségvetésének elkészítése és a hivatali, személyzeti és szervezeti kérdések rendezése.

Mivel a betöltendő posztok számával megegyező jelölt volt, a képviselők közfelkiáltással fogadták el az alelnökök névsorát. Ezt követően az EP az alelnökök sorrendjéről szavazott. A 696 leadott és érvényes szavazat alapján az alelnökök sorrendje a következő (a nevek mellett a rájuk leadott szavazatok száma).

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (néppárti, görög) 322
Alejo Vidal-Quadras (néppárti, spanyol) 300
Gérard Onesta (zöldpárti, francia) 285
Edward McMillan-Scott (néppárti, brit) 274
Mario Mauro (néppárti, olasz) 262
Miguel Angel Martinez Martinez (szocialista, spanyol) 260
Luigi Cocilvo (liberális, olasz) 234
Mechthild Rothe (szocialista, német) 217
Luisa Morgantini (GUE/NGL, olasz) 207
Pierre Moscovici (szocialista, francia) 207
Manuel Antonio dos Santos (szocialista, portugál) 193
Diana Wallis (liberális, brit) 192
Marek Maciej Siwiec (szocialista, lengyel) 180
Adam Bielan (UEN, lengyel) 128

Fazakas Szabolcsot kvestorrá választotta az EP

Az EP az elnök és az alelnökök mellett megválasztotta a hat kvestort is. Ők a képviselőket közvetlenül érintő hivatali, pénzügyi kérdésekkel foglalkoznak, és részt vesznek az EP elnökségének ülésein is. Az egyik új tisztségviselő Fazakas Szabolcs.

A kvestorok (hivatalos írásmóddal, latinosan: quaestor) az Európai Parlament elnökségének iránymutatásait követve a képviselőket közvetlenül érintő igazgatási és pénzügyi feladatokat látnak el.

Az EP elnökségének tanácsadóként tagjai a kvestorok is. (Az elnökség a parlament elnökéből és a tizen-négyszer alelnökből áll, és az Európai Parlament szabályszerű működéséért felel. Hatáskörébe tartozik az EP előzetes költségvetésének elkészítése és a hivatali, személyzeti és szervezeti kérdések rendezése.)

A hat kvestor megbízatása - akárcsak a többi tisztségviselőé - két és fél évre szól.

Rendes körülmények között havonta egyszer ülnek össze. Feladatuk a képviselőket közvetlenül érintő hivatali és pénzügyi kérdések kezelése, például annak biztosítása, hogy a szükséges felszerelések és szolgáltatások az EP-képviselők rendelkezésére álljanak.

Mivel a betöltendő posztok számával megegyező jelölt volt, a képviselők közfelkiáltással fogadták el a kvestorok névsorát. Ezt követően az EP külön szavazott a posztot betöltők sorrendjéről. A 653 leadott és érvényes szavazatból a jelöltek a következő számú szavazatokat kapták:

James Nicholson (néppárti, brit) 334
Astrid Lulling (néppárti, luxemburgi) 298
Mia de Vits (szocialista, belga) 285
Ingo Friedrich (néppárti, német) 280
Fazakas Szabolcs (szocialista, magyar) 267
Jan Mulder (liberális, holland) 265

Fazakas Szabolcs az elmúlt két és fél évben az Európai Parlament Költségvetési Ellenőrzési bizottságának elnöke volt.

Az EP két és fél évét értékelte a búcsúzó Josep Borrell házelnök

Mandátuma végén Josep Borrell, az EP elnöke azt mondta, tökéletesen beilleszkedtek a parlament munkájába az új tagországok képviselői. A leköszönő házelnök szerint ismertebbé vált az EP az el-

múlt két és fél évben.

Házelnökként utolsó beszédét mondta hétfőn esete az Európai Parlamentben a spanyolországi, szocialista Josep Borrell, aki nem sokkal korábban üdvözölte a Romániából és Bulgáriából érkezett EP-képviselőket.

Az 1947-ben született Josep Borrellt 2004 júliusában választotta elnökévé az Európai Parlament. Mandátuma - ahogy az EP-s politikai funkciók mindegyikénél - két és fél évre, az ötéves parlamenti ciklus felének időtartamára szólt.

Borrell szerint az Európai Parlament egyre fontosabb szerepet játszik Európa sorsának alakításában, és az európai polgárok is egyre jobban ismerik tevékenységét. Az elmúlt két és fél év alatt sikerült megfelelni az unió kibővítésével járó kihívásoknak - vélte a politikus. Borrell emlékeztetett, bár többen aggódtak amiatt, hogy működőképes lesz-e a 2004-ben tíz új tagállammal (és kilenc új hivatalos nyelvvel) bővült unió parlamentje. A házelnök szerint egyértelmű a válasz: nincs megosztottság, az új képviselők pedig tökéletesen beilleszkedtek az EP munkájába.

A politikus köszönetet mondott a szintén leköszönő parlamenti főtitkárnak (ő az EP adminisztrációjának vezetője), a brit Julian Priestley-nek, külön megemlítve, hogy az EP új épületekkel bővült és sok új munkatársat vett fel az új tagállamokból az elmúlt időszakban.

Josep Borrell szerint a komoly viták ellenére mind az Európai Bizottsággal, mind a tagállamokat képviselő Tanáccsal javult az EP együttműködése. A parlament által elfogadott legfontosabb jogszabályok között az elnök például a szolgáltatási irányelvet, a vegyipari szabályozást (REACH), valamint az adatvédelemmel kapcsolatos szövegeket említette.

A házelnök hozzátette, hogy a direkt jogalkotáson túl az EP mindig fellépett a demokratikus értékek védelme érdekében, és felkarolta az európai alkotmányozás ügyét. Borrell azt mondta, egyre növekszik az emberi jogok védelméért az EP által odaítélt elismerés, a Szaharov-díj jelentősége is.

A politikus a jövő előtt álló legnagyobb kihívások között sorolta fel a globalizációval, a bevándorlással és a demográfiai helyzettel, valamint a környezetvédelemmel kapcsolatos kérdéseket.

Josep Borrell utódát kedden, január 16-án választja meg az Európai Parlament.

Bővítés

Változik az Európai Parlament összetétele

Az EP január 15-ei ülésén Josep Borrell házelnök üdvözölte a romániai és bulgáriai képviselőket Strasbourgban. Velük összesen 785 fős lesz az uniós képviselőház 2009-ig. Húsz fővel új európai parlamenti frakció alakult Identitás, Hagyomány, Szuverenitás néven.

Románia és Bulgária csatlakozásával 53 új képviselő kezdte meg munkáját az Európai Parlamentben. Őket hivatalosan január 15-én, hétfőn köszöntötte Josep Borrell EP-elnök Strasbourgban. A 27 tagú unió parlamentje 2009-ig 785 fős lesz.

A két ország megfigyelői (35-en Romániából, 18-an Bulgáriából – ez most ugyanennyi képviselői helynek felel meg) 2005. szeptember 26. óta vesznek részt az EP munkájában. A bővítéssel képviselővé vált az RMDSZ három eddigi megfigyelője: Szabó Károly, Kelemen Atilla és Kónya-Hamar Sándor is. (Uniós csatlakozása előtt Magyarország is küldött nem teljes képviselői jogkörrel rendelkező megfigyelőket az EP-be.)

Az új képviselők a román és a bolgár zászló mögött vonultak be az ülésterembe, kollégáik tapsától kísérve. Borrell elnök azt mondta, Románia és Bulgária visszatért Európába, oda, ahova a két ország mindig is tartozott.

Az EP-képviselők létszáma a bővítéssel átmenetileg, a mostani parlamenti ciklus (2004-2009) végéig 732-ről 785-re nő. A 2009-es európai választások után az összlétszám visszamegy 736-ra, és némiképp módosulnak az országok közötti arányok is. Magyarországnak jelenleg 24 képviselői helye van az EP-ben, 2009-től viszont 22 lesz, akárcsak a hasonló lakosságú Csehországnak, Görögországnak, Belgiumnak és Portugáliának. (Például Szlovákia a mostani 14 helyett 13, Románia 35 helyett 33 EP-képviselőt küldhet 2009 után, a legnagyobb lakosságú Németország viszont továbbra is 99-et.)

Új képviselőcsoport

A hétfői ülésen Josep Borrell hivatalosan bejelentette, hogy 20 képviselő új képviselőcsoportot alakított. A képviselőcsoport neve „Identitás, Hagyomány, Szuverenitás”. A frakcióvezető a francia Bruno Gollnisch. Az új alakulatnak 7 francia (Front National), 5 román (Nagy Románia), 3 belga (Vlaams Belang), 2 olasz (Lista Mussolini, MS-Fiamma Tricolore), valamint egy-egy bolgár (Ataka), brit (független), illetve osztrák (FPÖ) tagja van.

A parlament házszabálya szerint a frakcióalakításhoz a tagállamok legalább ötödéből kell képviselőket toborozni. Ez jelenleg hat országot jelent. További feltétel a legalább 20 fős létszám.

Intézmények

Merkel: technológia, tehetség, tolerancia

Az Európai Unió soros elnökségét adó Németország kancellárja tartott beszédet az EP-ben, Strasbourghban, szerda reggel. Angela Merkel 2009-ig szeretné elfogadtatni az európai alkotmányt, és közös külügyminiszeri posztot hozna létre. Merkel szavai szerint a német elnökség kiemelten fogja kezelni az energiapolitikát, a klímaváltozás elleni harcot, a munkahelyteremtést és a kutatás-fejlesztést is.

Ebben a félévben Németország adja az EU Tanácsának soros elnökségét. A német kancellár Strasbourgban mutatta be programját az EP-képviselőknek.

Európa csak együtt

Beszéde elején a politikus felidézte: mivel az NDK-ban született, sokáig csak kívülről láthatta az európai közösséget.

Merkel a német elnökség mottóját idézve azt mondta, „Európa csak együtt sikerülhet”.

Angela Merkel beszédében a legtöbbször visszatérő kifejezés a tolerancia volt. A kancellár szerint Európa sokszínűségét az általa már kivívott, de napról napra újra megerősítendő szabadság teszi lehetővé, Európa „lelke” pedig nem más, mint a tolerancia. A politikus azt mondta, az alkotmányos szerződés az első olyan európai szerződésszöveg, amely kimondottan a toleranciáról beszél.

Alkotmányos szerződés: menetrend júniusig

A kancellár szerint „a mai szabályok alapján az EU sem a további bővülésre, sem a szükséges döntések meghozatalára nem képes”, ezért világosan meg kell határozni az EU és a tagállamok kompetenciáit és az eddiginél világosabban kell szabályozni az eljárási szabályokat.

„A gondolkodás ideje véget ért” - utalt az uniós alkotmány francia és holland elutasítása utáni időszakra Merkel, hozzátéve: „arra fogok törekedni, hogy a német tanácsi elnökség végén el lehessen fogadni egy menetrendet az alkotmányos szerződés továbbviteléről”.

„Európa, a tagállamok és polgáraik érdeke, hogy ezt a folyamatot a következő, 2009. tavaszi európai parlamenti választásokig kedvező eredményre vezessük. A kudarc történelmi mulasztás lenne” - fogalmazott a kancellár.

Balkán, Közel-Kelet, szomszédság

Merkel szerint az EU előtt álló kihívások két jelentős csoportra oszthatók: kül- és biztonságpolitikaiakra, valamint a szociális Európa megőrzésére és továbbfejlesztésére.

Az első csoportról szólva a kancellár megemlítette Koszovót, ahol az unió „végig fogja kísérni” a státuszkérdés megoldását. Merkel hozzátette: „európai perspektíva nélkül” a nyugat-balkáni térségben nem biztosítható a stabilitás.

A közel-keleti ügyekben Merkel az EU, az USA, Oroszország és az ENSZ kvartettjének együttműködését szeretné, ahogy az iráni atomprogram kezelésénél is. Afganisztán esetében szerinte „csak a katonai és polgári erőfeszítések kombinációja lehet sikeres”.

Mivel „sok ország csatlakozási szándéka nem teljesíthető”, „értelmes és vonzó alternatívaként” Merkel a szomszédságpolitika megerősítését ajánlotta - különösen a fekete-tengeri és a közép-ázsiai régió számára.

Energia, klímaváltozás, Afrika, közös külügyminiszter

Az EU-USA csúcstalálkozón a politikus a transzatlanti kapcsolatok elmélyítését szeretné, a „stratégiai jelentőségű” EU-orosz kapcsolatokban pedig szerinte új partnerségi és együttműködési egyezmény megkötésére van szükség. Ebben központi szerepet kapnának az energiaügyi együttműködés kérdései, de szó esne a sajtószabadságról, a civil társadalomról és Oroszországnak a szomszédaihoz fűződő viszonyáról is - tette hozzá.

A 2012 utáni globális klímaegyezmény alapjait a márciusi EU-csúcson és a G-8 csúcson fektetné le a német elnökség.

Az EU újraértelmezné Afrikához fűződő kapcsolatait is. „Afrika átalakul. Érdekes ott politikai és gazdasági értelemben is befektetni. Ezért megkezdjük egy EU-Afrika csúcstalálkozó előkészítését” - mondta Merkel.

A kihívásoknak való megfelelés érdekében a kancellár szerint közös európai külpolitikára, ehhez pedig európai külügyminiszterre van szükség.

Megőrizni a szociális modellt

A másik fő pontra térve Merkel azt mondta, „a jólét, a növekedés, a foglalkoztatás biztosítása, röviden: az európai szociális modell megőrzése és továbbfejlesztése - mégpedig a globalizáció feltételei között - ez az, amit az európai polgárok kormányaiaktól elvárnak”.

A kancellár szerint a gazdasági növekedés nem lehet öncél. „Ha én növekedésről hallok, akkor a munkahelyekre gondolok. Meggyőződésem: először és mindenek előtt a foglalkoztatással kell foglalkozni: Ez a szociális Európa. Minden más másodrangú.” - mondta.

Az európai politika tartós feladata a felesleges bürokrácia leépítése - vélte a politikus. Merkel szerint a hat hónapos soros elnökségi időszakok összekötése érdekében fontos a mindenkori soron következő elnökségek együttműködése, a „trió-elnökség”. Ennek jegyében találkozik a portugál és a szlovén kormányfővel - tette hozzá.

Technológia, tehetségek, tolerancia

„Érdekes megnézni, milyen körülmények között fejlődnek leginkább a világ egyes régiói. Ezt kutatta Richard Florida, amerikai tudós, aki három összetevőt talált: technológia, tehetségek és - tolerancia. Csak, ha ez a három összetevő összejön, csak akkor sikerül a növekedés a jövő szempontjából fontos területeken” - mondta beszéde végén a kancellár.

„Technológia, tehetségek és tolerancia - Európa az innovációból él. Európa a tudományos-technikai haladásból él, a gazdasági haladásból és a szociális haladásból” - fogalmazott Angela Merkel.

Barroso: globális felmelegedés, nem európai felmelegedés

Az Európai Bizottság elnöke, José **Barroso** szerint szerencsés egybeesés, hogy az unió elődjait létrehozó római szerződések aláírásának ötvenedik évfordulóján éppen az a Németország adja az EU soros elnökségét, amely olyan sokat tett például az euró bevezetéséért, a kohéziós politikáért, a belső piacért és a bővítésért.

A márciusi európai tanácsi ülésen Barroso szerint mindenek előtt azzal kell foglalkozni, a fejlődő országok hogyan foghatják vissza 30 százalékkal a gáz kibocsátásukat 2020-ig. Mint mondta, ez kell ahhoz, hogy a globális hőmérséklet ne haladja meg 2 fokonál jobban az ipari forradalom előtti időszakét. Ebben Európának az élre kell állnia, és ösztönöznie kell a többi országot is a csatlakozásra, „elvégre ez globális felmelegedés, nem európai felmelegedés” - fogalmazott a bizottság elnöke.

Második legfontosabb célként a politikus a fenntartható, biztonságos és versenyképes energiapolitika

kialakítását jelölte meg. Ehhez szerint szét kell választani az energiatermelést és az energiaelosztást, és erősebb, független, „európai dimenziójú” szabályozást kell bevezetni.

A római szerződések ötvenedik évfordulóján, a márciusi csúcson elfogadandó nyilatkozatnak Barroso szerint a következő öt fő pontot kellene tartalmaznia: szolidaritás: szociális és gazdasági kohézió; környezeti fenntarthatóság; az uniós intézmények elszámoltathatósága; biztonság az alapvető szabadságjogok fenntartása mellett; valamint az európai értékek támogatása világszerte.

Vezérszónoki hozzászólások

Joseph **Daul** (néppárti, francia) támogatásáról biztosította a kancellár által elmondottakat. Szerinte „Európának mielőbb hatékony döntéshozatali mechanizmusra van szüksége”. Daul azt tanácsolta Merkelnek, próbáljon egyensúlyt találni az alkotmányt már ratifikált 18 és a többi ország között. A nemrégiben megválasztott frakcióvezető azt mondta, ez nem képtelenség: számos, egykoron illuzórikusnak tűnt vágy beteljesült már, mint például a kommunizmus bukása és Európa újraegyesülése. Daul szerint az EU-nak tiszteletben kell tartania a szubszidiaritást, ugyanakkor meg kell védenie közös stratégiai érdekeit, például Oroszországgal szemben.

Martin **Schulz** (szocialista, német) inspiratívnak nevezte Merkel beszédét, ugyanakkor úgy vélte, „minden szabadság előfeltétele a szociális fenyegetésektől való szabadság”. Szerinte a technológia-tehetség-tolerancia hármasság nem elegendő: szociális biztonságra is szükség van. Schulz azt mondta, az meg kell őrizni a közös alkotmány központi elemeit, és meg kell vizsgálni a szerződés elfogadásának valószínű szociális hatásait. Az energiaszállító országokkal való együttműködés javítása mellett a képviselő fokozná az energiahatékonyságot is. Schulz üdvözölte, hogy Németország lemondott az atomenergiáról.

Graham **Watson** (liberális, brit) üdvözölte a kancellár beszédét, de problémának tartotta, hogy a német elnökség programjában sokkal sűrűbben fordul elő a szolidaritás szó, mint a versenyképesség. A képviselő szerint Európa energiaproblémáira a szabad piac adhat megoldást. Watson bizonyos „represszív” vonásokat vél felfedezni a bel- és igazságügyi együttműködési politika területén, itt ugyanis szerintük túl sokszor esik szó az adatgyűjtésről, az adatvédelemhez képest.

Cristiana **Musccardini** (UEN, olasz) szerint a jogok chartája mellett a köteleességek chartáját is létre kellene hozni a polgárok, de még inkább az uniós intézmények számára. Az energiapolitikáról szólva azt mondta, el kell kerülni kétoldalú szerződések kötését olyan szállítókkal, mint Oroszország.

Daniel **Cohn-Bendit** (zöldpárti, német) azt mondta Merkelnek, „mi, zöldek, osztjuk az Ön fiatalos romanticizmusát Európával kapcsolatban, azonban van egy kis fiatalos türelmetlenségünk is”. A képviselő azt mondta, a polgárok nem egy újabb, „füstös szobák titkos rejtekében” megkötött újabb szerződésre vágnak alkotmány címen. Cohn-Bendit üdvözölte Merkel kancellárságát, és azt mondta, amit ő hozott Németországnak, azt hozhatja Ségolène Royal Franciaországnak.

Francis **Wurz** (GUE/NGL, francia) azt mondta, az alkotmány kapcsán nem öndicséretre és általánosságok kinyilatkoztatására van szükség, hanem „nyílt, őszinte, tisztességes vitára” a polgárokkal. A frakcióvezető szerint tévedés lenne a mostani európai problémákat francia és holland problémákként beállítani.

Nigel **Farage** (IND/DEM, brit) azt mondta, „tanúi voltunk a becstelen és rendkívül veszélyes német elnökség nyitányának”. Szerinte az alkotmány jövőjével kapcsolatos javaslatok a franciák és a hollandok megsértése. Ez - tette hozzá - „egy új jelenség, az EU-nacionalizmus klasszikus példája”.

Andreas **Mölzer** (ITS, osztrák) szerint sok uniós országban nem a „szuverén nép”, hanem a „kiemelkedett politikai osztály” az, amely az alkotmány pártján áll. A képviselő úgy vélte, nem lehetséges a visszatérés az alkotmányhoz, ehelyett „előbb a politikai hiányosságokkal kellene foglalkozni”. „Amit mi akarunk, az Törökország csatlakozásának a megakadályozása” - mondta, hozzátéve, kezdeni kell valamit a Dél-Európába irányuló tömeges illegális bevándorlással.

Hans-Peter **Martin** (független, osztrák) szerint Merkel nagy tiszteletet érdemelt ki azzal, amit élete során el-

ért. A képviselő arra szólította fel a kancellárt, legyen bátor, és koncentráljon az EU demokratikus legitimációjára.

Szájer: alkotmány vagy súlyos intézményi válság

A parlamenti vitában felszólalt Szájer József (néppárti). A politikus azt mondta, „a német elnökségtől azt várjuk, hogy kimozdítsa az alkotmányos folyamatot a mai válságból.” Szájer szerint, ha a 2009-es európai parlamenti választás fő témája az alkotmány nyitva hagyott ügye marad, akkor a marginális politikai erők alá adunk lovat”. „Fennáll a veszély, hogy ezek az erők harsány, romboló kampányukkal az eddiginél jóval nagyobb erőkkel kerülhetnek be a következő Európai Parlamentbe és a mai válság kiegészülhet egy súlyos intézményi válsággal. A parlamenti döntéshozatal megbénulhat.” - fogalmazott a politikus.

Az energiapolitikáról szólva Szájer azt mondta, az új tagállamok fokozottan ki vannak szolgáltatva az energiahordozók külső szállítóinak. „Az egykori politikai befolyás gazdasági eszközökkel való újraépítése ma komoly veszély”, ez pedig egész Európa ügye. „Ha összefogunk, erősek vagyunk, de ha a külön alkuk politikáját követjük az energiapolitikában, akkor kijátszanak bennünket” - fogalmazott a képviselő.

Merkel viszontválasza

A vita végén a kancellár az alkotmány kapcsán kifejtette, hogy nem nagy híve a népszavazásnak ezügyben, de minden tagállam a maga módján döntheti el a kérdést. Merkel azt mondta „a kiindulópont a meglévő szerződés. Szkeptikus vagyok azzal kapcsolatban, hogy konszenzusra lehetne jutni bármi másról.”

A klímaváltozással és az energiapolitikával kapcsolatban a kancellár egyetértett Barroso véleményével. Merkel hozzátette: ő személy szerint atomerőmű-párti, de erről megoszlanak a vélemények. Az energiapolitikában mindenesetre együtt, nem külön-külön kell cselekedniük az európai országoknak - vélte.

Angela Merkel szerint Európa nem volna Európa a szociális jóléti állam nélkül. „Németországban az a tapasztalatunk, hogy az előre vezető út a tőke és a munkaerő egymással való összebékítésén át vezet, nem pedig egyiknek a másik elleni kijátszásán” - fogalmazott.

Közlekedés

Harmadik uniós vasúti csomag: mégsem lesz belföldi piacnyitás a személyszállításban

Második olvasatban megszavazta az EP a harmadik vasúti jogszabálycsomagot. Ugyan az EP közlekedési szakszervezete még olyan változatot fogadott el, amely a tagállamok álláspontjával szemben a belföldi személyszállítást is kiterjesztette volna a liberalizációt (2017-ig, illetve az új tagállamoknál 2022-ig), ehhez a plenáris ülésen nem volt meg a szükséges minősített többség. Átment viszont az utasok jogait erősítő, valamint az egységes mozdonyvezető-jogosítványra vonatkozó tervezet

Nem volt meg a plenáris ülésen a szükséges minősített többség az EP közlekedési bizottságában korábban elfogadott legfontosabb módosításhoz a csütörtöki, strasbourg-i plenáris ülésen. Eszerint a nemzetközi személyszállítás 2010. január 1-ig végrehajtandó liberalizációja mellett a belföldi piacot is meg kellett volna nyitni 2017-ig, illetve az új tagállamokban 2022-ig.

A plenáris ülésen a minősített többséghez 393 voks kell, az idevágó három módosító indítvány viszont csak 385, 356, illetve 358 igen szavazatot kapott.

A jelentéstevő Georg Jarzembowski (néppárti, német) a voksolás után be is jelentette, hogy a belföldi liberalizáció ezzel le is került a napirendről, így az már nem lesz téma a parlament és a tagállamok küldöttjei közötti egyeztető tárgyalásokon.

Továbbra is része viszont a csomagnak, hogy a nemzetközi személyszállítást 2010. január 1-ig meg kell nyitni a verseny előtt. Az EP első olvasatban egyébként itt 2008-as nyitást javasolt, de most ebben elfogadta a tanácsi elképzelést a 2010-es váltásról.

A vasúton utazók jogai

A Dirk Sterckx (liberális, belga) által készített és csütörtökön megszavazott másik jelentés azt javasolja, hogy a nemzetközi forgalomban garantált utasjogokat terjesszék ki a belföldön utazókra is. A jelentéstevő azt mondta, nincs értelme elfogadni egy olyan szabályozást, amely csak a vasúton utazók 5 százalékára – a nemzetközi vonalakat igénybe vevőkre – terjed ki. A képviselők szerint minden vasúton utazót megilletnek bizonyos minimális jogok.

Ezek között szerepel például az utasok információhoz való joga, a felelősségvállalás haláleset vagy sérülés esetén, illetve a mozgáskorlátozottaknak nyújtandó segítség.

A parlament kompenzációs rendszert vezetne be késések esetére. Egy- és két óra közötti késésnél a jegy 25, hosszabbnál 50 százaléka lenne a kárpótlás, de csak abban az esetben, ha a vasúttársaság tehetősebbé a csúszásért.

A vasúttársaságoknak biztosítaniuk kell az állomások, peronok, közlekedési eszközök akadálymentesítését, és a jövőben a vonatokon gyerekocsiknak, bicikliknek és sportfelszerelésnek is kell helyet fenntartani.

Európai mozdonyvezető-jogosítvány

Gilles Savary (szocialista, francia) jegyzi a vasúti dolgozók képzésével foglalkozó, ugyancsak elfogadott jelentést. A tanácsi javaslat szerint csak a mozdonyvezetőkre terjedne ki az irányelv, a képviselők viszont azt szeretnék, ha a személyzet többi, biztonságosságot összefüggő tevékenységet végző tagja is rendelkezne megfelelő oklevéllel. Így nekik is megfelelő minőségű képzettséggel kellene rendelkezniük és egészségügyi

alkalmasságukat is bizonyítaniuk kellene.

Barsiné: ne váljanak a piaci nyitás áldozatává az új tagállamok vasútai

A jelentés szerdai vitájában felszólaló Barsiné Pataky Etelka (néppárti) azt mondta, a harmadik vasúti csomaggal megvalósuló liberalizáció „csak akkor lesz sikeres, ha gazdaságilag egészséges, logisztikailag felkészült, modern vasúti társaságok fogják nyújtani a szolgáltatást.” A képviselő szerint „ma nem ez a helyzet: az új, és egyes régi tagállambeli vasúti társaságok küzdenek a felhalmozott deficittel, a tagállamok pedig a konszolidáció problémájával.

„A vasúti csomagban szerepel olyan javaslat, amely meghosszabbítja a nemzeti személyszállításban a liberalizációra való felkészülési időt. Az a véleményem, hogy a hosszabb felkészülési idő nem elég.” - mondta Barsiné. A politikus szerint „a cél tehát az, hogy az új tagállamokban meglévő értékek – jelen esetben a vasúti szolgáltatás – ne essen áldozatul a belső piaci nyitásnak, hanem értékes része legyen annak”. Ezért -tette hozzá - „a szabályozást megelőző hatásvizsgálatnak minden esetben ki kellene terjednie az új tagállamok specifikumaira, de a szabályozásnak egységesnek kell lennie”. *(A belföldi piacnyitás - amelyre a képviselő utalt - a plenáris ülésen végül kikerült a szövegből - a szerk.)*

Becsey: teljes liberalizáció csak az euró bevezetése után öt évvel legyen

A szintén néppárti Becsey Zsolt azt mondta, nem megoldás, ha határidők nélkül, vagy csak részlegesen liberalizálnak, „mert mondjuk németként én ott érzékeny vagyok, máshol viszont teljes mértékben fel kell szabadítani a szolgáltatást, például a pénzügyi vagy a vasúti” területen. „Igen, egyszer ennek is teljes liberalizáción kell keresztülmennie, de fel kell hozzá zárkózni más területeken is” - fogalmazott a képviselő.

Az új tagállamok jelentős államháztartási problémákkal küszködnek, ezért Becsey szerint „csak az euró bevezetése után öt évvel tudjuk igaziból a teljes liberalizációt elfogadni, hiszen addig nem tudjuk úgy feltőkésíteni a vállalatunkat – amelyekben hatalmas vagyon van, és azt nem szabad elherdálni –, hogy ellent tudjanak állni a versenynek. 2022 a mostani javaslat szerint már egészen barátságos ebben a vonatkozásban” - mondta a politikus. *(A belföldi piacnyitás - amelyre a képviselő utalt - a plenáris ülésen végül kikerült a szövegből - a szerk.)*

A vasúton utazók jogairól szóló jelentés kapcsán Becsey azt mondta, tetszetős javaslatról van szó, viszont „ez rengetegbe kerül nekünk”, ezért a képviselő „nagyon szeretné”, ha csak az euró bevezetése és a liberalizáció után terhelnék ilyen mértékű kötelezettségek a vasutakat. „Egyébként a liberalizációval a minőség is javulni fog, tehát valószínűleg nem lesznek súlyos problémák” - vélte Becsey Zsolt.

Évi 40 ezer halott az európai utakon

A közúti balesetek számának csökkentése érdekében számos javaslattal áll elő az EP. A közúti közlekedés biztonságát célzó cselekvési program felidős értékelésében a képviselők például a közúti jelzések uniós egységesítését, a fényvisszaverők, záróvonalak fokozottabb alkalmazását szeretnék, és sehol nem engednék meg, hogy kezdő vezetők alkoholt fogasszanak.

„Az Európai Unióban több mint 40 ezer haláleset oka közúti baleset, amelynek közvetlen és közvetett költségeit 180 milliárd euróra – avagy az EU GDP-jének 2 százalékára becsülik” – áll Ewa Hedkvist Petersen (szocialista, svéd) csütörtökön elfogadott jelentésében, amelyben az EP javaslatokat fogalmaz meg annak érdekében, hogy sikerüljön jelentősen csökkenteni a közúti balesetek számát és súlyosságát Európában.

A jelentés megjegyzi, hogy a halálos áldozatok között egyre több a motoros, ezért többek között szalagkorlátok építését javasolják a képviselők. A szöveg szerint „a záróvonalak jelentősen csökkentik a halálos balesetek számát a közutakon”.

Egységes közúti jelzések

A parlament ösztönözné a tagállamokban a fényszóró kötelező nappali használatát, a tehergépkocsik körvonalainak jelzése céljából hátsó fényvisszaverő csíkok, valamint a holt terek felszámolását lehetővé tevő, beépített és utólag beszerelt tükrök alkalmazását.

A képviselők szerint lehetővé kell tenni, hogy országhatároktól függetlenül büntethessék a gyorsajtókat, biztonsági övet be nem kapcsolókat és az ittasan vezetőket.

Az EP „felszólítja az Európai Bizottságot, hogy – a közúti biztonság javításának eszközeként – terjesszen elő egy tanulmányt az európai közúti jelzések harmonizációjáról”. A képviselők arra szólítják fel a tagállamokat, „vegyék fontolóra, hogy az új gépjárművezetők, a hivatásos haszongépjármű-vezetők, valamint az utasszállítást végző buszsofőrök, és – például – a veszélyes árut szállító sofőrök számára 0,00%-ban állapítsák meg a megengedett véralkoholszintet”. (Bizonyos európai országokban jelenleg még lehet bizonyos mennyiségű alkoholt fogyasztása után vezetni.)

Kábítószer, biztonsági öv

A jelentés kitér arra is, hogy „a kábítószeres befolyásoltság állapotában történő vezetés súlyos probléma, amely ellen küzdeni kell; és hogy a tagállamoknak és a Bizottságnak több forrást kell az ilyen bűncselekmények kutatásába és az azok elleni küzdelembe fektetnie”.

Az EP „nyomatékosan kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kettőzzék meg erőfeszítéseiket a biztonsági öv általános használata érdekében minden gépjárműtípusban, és különösen a buszokban”.

Kamionnal előzni tilos és e-segélyhívó

A képviselők - „amennyire lehetséges” - megtiltanák a 12 tonnánál nehezebb gépjárművekkel való előzést az egy- és kétsávos utakon.

Az EP felszólítja a tagállamokat, 2007 júniusáig írják alá az e-segélyhívó rendszerre vonatkozó közös szándéknyilatkozatot. Az e-segélyhívó rendszer rendelkezik azzal a képességgel, hogy a balesettel kapcsolatos reakcióidőt a városban mintegy 40, a vidéken pedig mintegy 50 százalékkal csökkentse.

Gurmai: évente 500 magyar életét lehetne megmenteni

A parlamenti vitában szerdán felszólalt a szocialista Gurmai Zita. A képviselő azt mondta, Magyarországon az emberek több mint fél százaléka közúti balesetben hal meg. Gurmai szerint „jobban védeni kell a közút leginkább sebezhető használóit: a gyalogosokat és a kerékpárosokat. Nem feledkezhetünk meg a fogyatékkal élőkről, akiknek biztonsága speciális megoldásokat is igényel”.

A képviselő azt mondta, „a társadalmi háttér erősítése érdekében felkérjük a civil szervezeteket, hogy az Európai Közúti Biztonsági Charta aláírásával tegyenek hitet az elkövetkező három esztendőben a közlekedésbiztonság javítása mellett”.

„Ha sikerül megvalósítanunk a célkitűzéseket, akkor évente egy olyan kisebb országban, mint a tízmilliós Magyarország, 500 ember életét menthetjük meg” - fogalmazott Gurmai Zita.

Intézmények

Az EP elítéli Líbiát a bolgár ápolónők halálos ítélete miatt

Állásfoglalást fogadott el az Európai Parlament csütörtökön, amelyben a képviselők a Líbiában halálra ítélt palesztin orvos és öt bolgár ápolónő halálos ítéletének megsemmisítését követelik, és figyelmeztetnek: az ügynek hatása lesz az EU-líbiai kapcsolatokra is.

Az 567-1-7 arányban elfogadott szövegben az Európai Parlament „elítéli a líbiai büntetőbíróság 2006. december 19-i ítéletét, amely az ismételt tárgyaláson halálra ítélt öt bolgár ápolónőt, valamint egy palesztin orvost”.

A szöveg szerint alapos a gyanú, hogy a bolgár ápolónőket és az orvost a börtönben kínozták a hamis vallomás kikényszerítése érdekében.

Az állásfoglalás „ismételten határozottan elutasítja a halálbüntetést, valamint emlékeztet rá, hogy az EU szerint a halálbüntetés eltörlése hozzájárul az emberi méltóság előmozdításához és az emberi jogok fokozatos fejlesztéséhez”.

A képviselők kiemelik, hogy Bulgária csatlakozásával „a bengázi tárgyalás közvetlenül érinti az Európai Unió öt állampolgárát”.

Az EP „felszólítja az érintett líbiai hatóságokat, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket a halálos ítélet felülvizsgálata és megsemmisítése érdekében, és humanitárius alapon tegyék lehetővé az ügy gyors lezárását, ami szükséges előfeltétele a Líbiával ápolt uniós kapcsolatok folytatásának”.

A képviselők felszólítják az Európai Bizottságot és a Tanácsot, „hogy – amennyiben az ügy nem oldódik meg megnyugtatóan – vegyék fontolóra a Líbiával ápolt kapcsolatok felülvizsgálatát minden olyan területen, amelyet az Unió szükségesnek talál”.

Előzmények

1999. február 9-én a líbiai hatóságok őrizetbe vettek több, a bengázi al-Fátih kórházban dolgozó bolgár ápolónőt, 2000. február 7-én pedig bírósági eljárás indult a líbiai népbíróságon hat bolgár, egy palesztin és kilenc líbiai állampolgár ellen azzal a váddal, hogy szándékosan HIV vírussal fertőztek meg több száz gyermeket.

A bíróság 2004. május 6-án kivégzőosztag által végrehajtandó halálos ítéletet hozott öt bolgár ápolónő és a palesztin orvos ellen. A 2006. május 11-től újratárgyalt perben 2006. december 19-én megerősítették a halálos ítéletet.

Az EP által elfogadott szöveg emlékeztet: „2003-ban a líbiai hatóságok kérésére ismert nemzetközi HIV/AIDS-szakértők olyan jelentést fogalmaztak meg, amelynek következtetése szerint a kérdéses esetben a HIV vírus a vádlottak Líbiába érkezését megelőzően kezdődött kórházi fertőzésként terjedt”. „A vádlottak ártatlanságának ezen szilárd bizonyítékait számításon kívül hagyták és nem vették tekintetbe” - vélte az EP.

Róma II.: szerződésen kívüli kötelmi jogviszonyok

Második olvasatban elfogadta a parlament a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló irányelvet. A képviselők elsősorban a közúti balesetekkel, valamint a személyiségi és

magánélethez fűződő jogok megsértésével, az internettel kapcsolatos rendelkezésekre koncentráltak.

A szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló jogszabály, az úgynevezett Róma II irányelv célja a jogi eljárások megkönnyítése. Ezek az eljárások különböző országok polgáira, így különböző jogrendszerekre vonatkoznak, például közlekedési baleset, hibás termékek vagy környezeti kár esetében. Az irányelv hatálya nem terjed ki családjogi, házassági vagyoni jogi és öröklési jogviszonyokra.

A jelentéstevő, Diana Wallis (brit, liberális) felhívja a figyelmet, hogy „a tagállamok komoly figyelmet szenteltek a közúti balesetekkel - a jogviták főleg a közúti baleseteket érintik -, valamint a személyiségi és magánélethez fűződő jogok megsértésével kapcsolatos rendelkezésekre”.

A képviselők egyszerűsíténék az Európai Bizottság javaslatát és az általános szabályt több területre terjesztenék ki. Az általános szabály szerint a károkozást annak az országnak a joga szerint kell megítélni, ahol a kár bekövetkezett. A tisztességtelen versenyre és a környezeti kárra vonatkozó külön rendelkezéseket a képviselők törölték, mivel úgy vélik, hogy az általános szabály tökéletesen alkalmazható ezekben az ügyekben is - ezt a módosítást az első olvasat során már elfogadták.

A személyiségi jogok média általi megsértésére vonatkozóan első olvasatban a képviselők kompromisszumos módosítást fogadtak el. A Tanács ugyanakkor törölte közös álláspontjából a rendelkezést, ezt a parlament most újra beillesztette a javaslatba. Az elfogadott szöveg szerint „a személyiségi jogok média általi megsértése esetén az a jog alkalmazandó, amelyik országra a közzététel vagy műsorszórás főként irányul, illetve - ha ez nem nyilvánvaló - azt az országot, ahol a szerkesztői ellenőrzést gyakorolják. Hasonló megfontolások alkalmazandók az interneten és egyéb elektronikus hálózatokon történő közzététel esetén”.

A közlekedési balesetekkel kapcsolatosan a képviselők célja az volt, hogy „a közlekedési balesetek esetén a követelés értékét a sértett országának joga alapján számítsák ki”. Az egyik elfogadott módosítás értelmében a bíróságnak a restitutio in integrum elvet kellene alkalmaznia ilyen esetekben, így a kártérítésnek ki kellene terjednie az orvosi utókezelésekre is. Mivel a rendeletet több kritika érte amiatt, hogy eredetileg csak a közlekedési balesetekre korlátozódott volna, a hatályt most kiterjesztenék a személyi sérülésekkel járó balesetekre is.

A parlament szándéka szerint a rendeletnek együtt kell léteznie a belső piacra vonatkozó jogszabályokkal, és elő kell mozdítania a belső piac megfelelő működését. A képviselők „különösen megfontolták a rendeletnek a határok nélküli televíziózásról, az e-kereskedelemről és a szolgáltatásokról szóló irányelvekhez fűződő kapcsolatát”.

A képviselők arra kérik a bizottságot, hogy készítsen jelentést az irányelv hatálybalépése után két évvel az irányelv alkalmazására vonatkozóan. A jelentésnek főként a közúti balesetekre kell koncentrálnia, valamint arra, hogy milyen arányban alkalmazták a bíróságok más országok jogát.

Biztonság és védelem

Továbbra is fenntartaná a fegyverembargót Kínával szemben az EP

A képviselők szerint a fegyverkivitel szabályozó kódexet közös állásponttá kellene alakítani, valamint nagyobb figyelmet kéne fordítani a fegyvereket importáló országok hátterére és az emberi jogok tiszteletben tartására. Kínával szemben továbbra is fenntartaná a fegyverembargót. A jelentés szerint Magyarország példamutató.

Az EP csütörtökön 504-24-34 arányban szavazta meg a fegyverexportról szóló hetedik éves jelentéssel kapcsolatos jelentést.

Az unió fegyverkivitelről szóló magatartási kódexét 1998-ban fogadták el, amely közös szabványokat határoz meg a katonai felszerelések kiviteléről. A kódex jelenleg jogilag nem kötelező érvényű dokumentum. A jelentéstevő Raül Romeva i Rueda (spanyol, zöldpárti) úgy vélte, hogy „az uniónak globális szereplőként kell fellépnie a fegyverek elterjedése elleni küzdelemben”. A parlament „elfogadhatatlannak tartja, hogy nem történtek lépések a kódex közös álláspontként történő elfogadására”. A közös állásponttá alakítás kötelezné a tagállamokat, hogy nemzeti jogszabályaikat igazítsák a kódexben foglaltakhoz.

„Az uniós tagállamok világszerte a legfőbb fegyverexportőrök közé tartoznak, 2005-ben az EU-tagállamok fegyvert szállítottak többek között Kínába, Kolumbiába, Etiópiába, Eritreába, Indonéziába, Izraelbe és Nepálba” - hivatkozik a szöveg a stockholmi Nemzetközi Békekutató Intézet jelentésére. A képviselők azt javasolják, hogy „a tagállamok hozzanak létre egy olyan jegyzéket, amely azokat az országokat tartalmazza, amelyek fegyveres konfliktusokban vesznek részt, és amelyek felé a fegyverexportot elvben tiltani kell”. Ezt figyelembe véve a parlament felszólítja a tagállamokat, hogy „a közel-keleti régióba irányuló fegyverexportról szóló politikáikat hozzák összhangba a magatartási kódexszel”.

A jelentéstevő úgy véli, hogy „a tengerentúlra engedélyezett gyártásról szóló megállapodásokat kiviteli engedélyként kell kezelni” és az előírások további szigorítását szorgalmazza. Felszólítja a tagállamokat ugyanakkor, hogy alakítsanak ki információcsere-mechanizmusokat és állítsanak fel egy adatbázist, amely információkat tartalmaz a fogadó országokban történő felhasználással kapcsolatosan.

Kínával kapcsolatosan a parlamentnek az az álláspontja, hogy „az embargót nem szabad feloldani mindaddig, amíg nem következik be egyértelmű és tartós javulás az emberi jogok, valamint a társadalmi és politikai szabadságok vonatkozásában”. A parlament általános kritériumként alkalmazná az emberi jogok tiszteletben tartását is.

A parlament felszólítja azon tagországokat, amelyek még nem tettek eleget a fegyverkereskedelemről szóló közös álláspontnak, hogy „dolgozzanak ki egy ütemtervet, és kövessék olyan országok példáját, amelyekben a katonai felszerelések külföldön végzett kereskedelme engedélyköteles, ilyen tagország például Belgium, a Cseh Köztársaság, Észtország, Finnország, Lengyelország, Magyarország és Szlovákia.”

A jelentéstevő jónak tartja, hogy „az Egyesült Államok kiterjesztette a katonai exportot ellenőrző szabályozást a magánkézben lévő biztonsági cégekre is”, és hasonló lépés megfontolására szólít fel az unión belül is.

A nők jogai/Esélyegyenlőség

Az EP-képviselők 30 százaléka nő

A képviselők azt szeretnék, ha a nők esélyegyenlőségének biztosítása minden uniós tevékenységben szerephez jutna. Jelenleg egyébként az EP-képviselők 30,36 százaléka nő. A magyaroknál ennél magasabb az arány.

„Az esélyegyenlőség dimenziója és a nemek közötti egyenlőség integrált megközelítésével kapcsolatos célkitűzés figyelembe vétele központi helyet foglaljon el valamennyi tevékenységben, úgymint a politikák meghatározásában, a kutatásban, a képviseletben/párbeszédben, a jogalkotásban, a forráselosztásban, valamint a programok és projektek menetrendjének végrehajtásában és nyomon követésében” – áll a nőjogi bizottság elnöke, szlovák, néppárti Anna Záborská által jegyzett jelentésben.

A jelentés azt kéri a képviselőcsoportoktól és az európai politikai pártoktól, hogy mozdítsák elő a nők részvételét a közéletben és indítsanak több nőt a választásokon. A plenáris ülésen - ahogy egy korábbi, hasonló jelentésnél is történt - kikerült az a rész, amely arra szólította volna fel a pártokat, hogy egyes testületeiknél vezessenek be kötelező kvótarendszert a nők arányának növelésére.

A képviselők kérik viszont, hogy „az EU intézményeiben megüresedő álláshelyek meghirdetésekor vegyék figyelembe a nemek közötti egyenlőség integrált megközelítését”.

A magyarok 38 százalékon állnak

Jelenleg a 785 EP-képviselő 30,36 százaléka, 238 nő. Arányosan a legtöbben a svédek vannak: 19 képviselőből tíz, tehát a többség (53 százalék) nő. Fele-fele a férfiak és a nők aránya a luxemburgi és az észti képviselők között. A hollandok 44, a dánok 42 százaléka hölgy. A sor másik végéhez állnak közel a csehek 21, az olaszok 18 és a lengyelek 13 százalékkal, a ciprusi és a máltai képviselők között pedig egyetlen nő sincs. Az újonnan csatlakozott Románia és Bulgária küldöttei között 31, illetve 28 százaléknyi hölgy található.

Magyarország 24 képviselője közül 9-en tartoznak a szebbik nemhez. Ez 38 százalék. (Ehhez hasonló a szlovákiai képviselők 36-os arányszáma.) A két szlovákiai magyar közül egy, a három romániai közül egy sem nő.

Járóka: még nagyon távoli a cél

Néppárti vezérszónokként Járóka Livia a jelentés parlamenti vitájában azt mondta, Európában „még nagyon távoli cél a nemek közötti esélyegyenlőség elvének integrálása a társadalom mindennapjaiba, eljuttatása az emberekhez, a berögzült sztereotípiák elleni harc, a nők kapacitásának, tudásának minél gyümölcsözőbb kihasználása, valós esélyegyenlőségünk”.

Járóka szerint hiba „hogy az esélyegyenlőséget még ma is legtöbben egy harcként fogják fel, ahol az egyik csoport – esetünkben a férfiak – hatalomról és előnyökről mond le egy másik csoport – esetünkben a nők – javára”.

„Minél több bizottsági poszton szeretnénk nőket látni. Az európai politikai pártoknak törekedniük kell arra, hogy előmozdítsák a nők részvételét a közéletben, hogy több nőt indítsanak a választásokon, itt a parlamentben pedig ösztönözzék és megteremtsék az igazságosabb és egyenlőbb reprezentációt” - fogalmazott a képviselőnő.

Gurmai: nemek közötti egyenlőség az összes politikai területen

A vitában felszólalt a szocialista Gurmai Zita is. „Ugye természetes, hogy az utódok létrehozása, a gyermekek nevelése, az idősek és betegek ápolása, a család összetartása, de az egészségügy, az oktatás vagy a szociális ellátás is elképzelhetetlen a nők aktív részvétele nélkül. Ez igaz az élet majdnem minden területén. Hogyan dönthetünk akkor bármilyen kérdésben, törvények, jogszabályok meghozásában anélkül, hogy sajátos szempontjaikra ne legyünk tekintettel?” - fogalmazott a képviselőnő.

„Fontos cél, hogy a nemek közötti egyenlőség politikája távlatosan is áthassa az összes szakpolitikát és jelen legyen minden szinten (...) Nem szabad, hogy ez a férfiak-nők szembeállításához vezessen, hanem arra kell törekedni, hogy mindenki belássa, a női szempontok érvényesülése a férfiak érdeke is” - vélte Gurmai Zita.

Az ülészak napirendje

Az EP legközelebbi, Brüsszelben tartandó rövid plenáris ülészakának előzetes napirendje

2007. január 31., szerda

15:00 - 20:00, 21:00 - 24:00

- A Tanács és a Bizottság nyilatkozatai - Éghajlatváltozás
- A Tanács és a Bizottság nyilatkozatai - Moratórium a halálbüntetésre
- Közös vita - PNR / SWIFT

A Tanács és a Bizottság nyilatkozatai - Új "PNR" megállapodás

Szóbeli kérdések - SWIFT Pervenche Berès (PES, FR) , Jean-Marie Cavada (ALDE, FR)

- Egyperces hozzászólások
- Jelentés: Frédérique **Ries** (ALDE, BE) (A6-0450/2006) - Az egészséges táplálkozás és a fizikai tevékenység ösztönzése: európai dimenzió a túlsúlyosság, az elhízottság és a krónikus betegségek megelőzése érdekében
- Jelentés: Diana **Wallis** (ALDE, UK) (A6-0405/2006) - Az elévülési határidők személyi sérülések és halálos balesetek esetében határokon átnyúló jogvitákban
- Jelentés: Věra **Flasarová** (GUE/NGL, CS) (A6-0416/2006) - A fiatal nők és a lányok diszkriminációja az oktatás területén
- Jelentés: Nirj **Deva** (EPP-ED, UK) (A6-0325/2006) - Az EU kapcsolatai a csendes-óceáni térség államaival: megerősített partnerségi stratégia
- Jelentés: Sztavrosz **Arnaoutakis** (PES, EL) (A6-0477/2006) - Halászati partnerségi megállapodás az Európai Közösség és a Gaboni Köztársaság között

2007. február 1., csütörtök

9:00 - 10:50

- Jelentés: Klaus-Heiner **Lehne** (A6-0434/2006) - Ajánlások a Bizottság részére az európai magántársaság statútumához
- Szóbeli kérdés Daniel Varela Suanzes-Carpegna (EPP-ED, ES) - A kormányzati beszerzési megállapodás (O-0128/2006 - B6-0450/2006)

A parlamenti eljárások kódjai

A sorozat	Jelentések és ajánlások
B sorozat	Állásfoglalások és szóbeli választ igénylő kérdések
C sorozat	Más intézmények dokumentumai
*	Konzultációs eljárás
** 	Együttműködési eljárás (első olvasat)
** 	Együttműködési eljárás (második olvasat)
***	Hozzájárulási eljárás
*** 	Együttdöntési eljárás (első olvasat)
*** 	Együttdöntési eljárás (második olvasat)
*** 	Együttdöntési eljárás (harmadik olvasat)

Rövidítések

BE	Belgium	IT	Olaszország	PL	Lengyelország
CZ	Csehország	CY	Ciprus	PT	Portugália
DK	Dánia	LV	Lettország	SI	Szlovénia
DE	Németország	LT	Litvánia	SK	Szlovákia
EE	Észtország	LU	Luxemburg	FI	Finnország
EL	Görögország	HU	Magyarország	SE	Svédország
ES	Spanyolország	MT	Málta	UK	Egyesült Királyság
FR	Franciaország	NL	Hollandia		
IE	Írország	AT	Ausztria		

Képviselőcsoportok

EPP-ED	Európai Néppárt (Kereszténydemokraták)/Európai Demokraták
PES	Az Európai Parlament szocialista képviselőcsoportja
ALDE/ADLE	Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért
Greens/EFA	Zöldek/Európai Szabad Szövetség
GUE/NGL	Egységes Európai Baloldal/Északi Zöld Baloldal
IND/DEM	Függetlenség/Demokrácia
UEN	Nemzetek Európájáért Unió
NA	Független képviselők

Az Európai Parlament képviselőcsoportjai

	EPP-ED	PES	ALDE	Greens/ EFA	GUE / NGL	UEN	IND / DEM	ITS	NA	Total
BE	6	7	6	2				3		24
BG	4	6	7					1		18
CZ	14	2			6		1		1	24
DK	1	5	4	1	1	1	1			14
DE	49	23	7	13	7					99
EE	1	3	2							6
EL	11	8			4		1			24
ES	24	24	2	3	1					54
FR	17	31	11	6	3		3	7		78
IE	5	1	1		1	4	1			13
IT	24	15	12	2	7	13		2	3	78
CY	3		1		2					6
LV	3		1	1		4				9
LT	2	2	7			2				13
LU	3	1	1	1						6
HU	13	9	2							24
MT	2	3								5
NL	7	7	5	4	2		2			27
AT	6	6	1	2				1	1	18
PL	15	9	5			20	2		3	54
PT	9	12			3					24
RO	9	12	9					5		35
SI	4	1	2							7
SK	8	3							3	14
FI	4	3	5	1	1					14
SE	6	5	3	1	2		2			19
UK	27	19	12	5	1		10	1	3	78
Total	264	201	90	42	41	34	28	20	14	784

Rövidítések:

EPP-ED	Európai Néppárt (Kereszténydemokraták)/Európai Demokraták (12 Fidesz-, 1 MDF-képviselő)
PES	Az Európai Parlament szocialista képviselőcsoportja (9 MSZP-s képviselő)
ALDE	Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért (2 SZDSZ-es képviselő)
Greens/EFA	Zöldek/Európai Szabad Szövetség
EUL/NGL	Egységes Európai Baloldal/Északi Zöld Baloldal
IND/DEM	Függetlenség/Demokrácia
UEN	Nemzetek Európájáért Unió
ITS	Identitás, Hagyomány, Szuverenitás
NA	Független képviselők

